

КАФЕДРА ГУМАНІТАРНИХ І СОЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПОЛІТИЧНА СОЦІОЛОГІЯ**

Освітньо-професійна програма Політологія

Спеціальність – 052 Політологія

Галузь знань – 05 Соціальні та поведінкові науки

Освітній ступінь – бакалавр

Розробник:

Подлесна Ганна,

к. псих. н., доцент, доцент кафедри
гуманітарних і соціальних дисциплін

Гарант ОПІ:

Приходько Сергій,

к. політ. н., доцент

Назва навчальної дисципліни	Політична соціологія вибірковий компонент ОПП
Назва структурного підрозділу	кафедра гуманітарних і соціальних дисциплін
Контактні дані розробників, залучених до викладання	Викладач: Подлесна Ганна , к. псих. н., доцент, доцент кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін. Контакти: ауд. 454, навчальний корпус № 4 e-mail: ganna.podliesna@pdaa.edu.ua сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/podliesna-ganna-volodymyrivna
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Спеціальність, спеціалізація	052 Політологія
Попередні умови для вивчення дисципліни	дисципліни, які передують її вивченню відповідно до структурно-логічної схеми освітньо-професійної програми: «Філософія», «Політологія», «Історія політичних вчень», «Історія та культура України».

Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни: надання студентам повноцінної, багатомірної картини проявів політичного простору сучасного суспільства, особливостей та тенденцій його розвитку як елемента соціального світу, механізмів структурування, функціонування та розвитку політичного простору.

Основні завдання навчальної дисципліни: є визначення співвідношення політичної соціології з іншими науками про політику; місце політичної соціології в системі соціологічних знань; розкрити сутність політики з позицій соціологічного аналізу: як сфери суспільного життя; як соціального інституту; як особливого різновиду соціального простору; познайомити студентів із основними соціологічними теоріями політики; розглянути загальні та специфічні методи теоретичного та емпіричного соціологічного аналізу політики; познайомити з головними тенденціями сучасних соціально-політичних процесів.

Компетентності	Програмні результати
загальні	
ЗК 01. Знання предметної області та розуміння професійної діяльності.	ПРН 01. Розуміти предметну область, етичні та правові засади професійної діяльності.
ЗК 04. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).	ПРН 03 Вміти критично мислити у сфері професійної діяльності.
ЗК. 05 Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.	ПРН 08 Вміти використовувати базовий категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки.
ЗК. 06. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	ПРН 11. Застосовувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії, політичної методології, порівняльної та прикладної політології, міжнародних та глобальних студій у фаховій діяльності.
ЗК. 10. Здатність діяти на основі етичних міркувань, діяти політично й соціально відповідально та свідомо.	

Програма навчальної дисципліни

- Тема 1. Предмет та методи політичної соціології.
Тема 2. Становлення та сучасний стан політичної соціології в системі наук.
Тема 3. Політика як соціальний феномен.
Тема 4. Соціологічне вивчення влади.
Тема 5. Соціально-політичні інститути суспільства.
Тема 6. Соціальні нерівності та стратифікація політичного простору.
Тема 7. Соціологічний аналіз політичних еліт, політичних партій та політичних рухів.
Тема 8. Соціологічне вивчення політичної та електоральної поведінки.
Тема 9. Соціально-політична свідомість та культура.
Тема 10. Політичний аналіз та прогнозування.

Трудомісткість

Загальна кількість годин – 120. Кількість кредитів – 4. Форма семестрового контролю – залік.

Політика оцінювання

1. Академічна доброчесність: Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавської державної аграрної академії. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

2. Система оцінювання

Критерії успішного опанування програмних результатів навчання

Програмні результати навчання	Відсоток у підсумковій оцінці з навчальної дисципліни, %	Максимальна кількість балів	Мінімальний пороговий рівень оцінок, балів	Форми оцінювання результатів навчання
ПРН 01. Розуміти предметну область, етичні та правові засади професійної діяльності.	25	25	15	Опитування, виконання практичних завдань, написання реферату, написання тестів, виконання
ПРН 03. Вміти критично мислити у сфері професійної діяльності.	25	25	15	
ПРН 08. Вміти використовувати базовий категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки.	25	25	15	

ПРН 11. Застосовувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії, політичної методології, порівняльної та прикладної політології, міжнародних та глобальних студій у фаховій діяльності.	25	25	15	завдань самостійної роботи

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Види навчальної роботи здобувачів вищої освіти				Разом
	Опитування	Виконання практичних завдань	Виконання тестових завдань	Виконання завдань самостійної роботи (конспект)	
Тема 1. Предмет та методи політичної соціології	3	2		2	7
Тема 2. Становлення та сучасний стан політичної соціології в системі наук	3	2		2	7
Тема 3. Політика як соціальний феномен	3	2		2	7
Тема 4. Соціологічне вивчення влади	3	2		2	7
Тема 5. Соціально-політичні інститути суспільства	3	2	8	2	15
Тема 6. Соціальні нерівності та стратифікація політичного простору	3	2		2	7
Тема 7. Соціологічний аналіз політичних еліт, політичних партій та політичних рухів	6	4		4	14
Тема 8. Соціологічне вивчення політичної та електоральної поведінки	6	4		4	14
Тема 9. Соціально-політична свідомість та культура	3	2		2	7
Тема 10. Політичний аналіз та прогнозування	3	2	8	2	15
Разом	36	24	16	24	100

Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Головатий М. Ф. Соціологія політики: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. К.: МАУП, 2003. 504 с
2. Гончарук-Чолач Т. В., Джугла Н.В. Політична соціологія: навчальний посібник. Тернопіль: Видавничо-поліграфічний центр «Економічна думка ТНЕУ», 2018. 250 с.
3. Масловський, М.В. Соціологія політики: класичні та сучасні теорії: навч. посібник. М.: Новий. підручник, 2004. 174 с.
4. Кола, Домінік Політична соціологія: перек. з фр. М.: Видавництво «Всесвіт», «ИНФРА-М», 2001. 406 с.

Допоміжні:

1. Бауман Зигмунд. Глобалізація. Наслідки для людини і суспільства / Пер. з англ. І. Андрущенко. К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. 109 с.
2. Вишняк О. Електоральна соціологія. К. : Інститут соціології НАНУ, 1998. 310 с.

3. Волович В., Макеєв С. Соціальна стратифікація і політика. *Політична думка*. №.1, 1993.
4. Гіденс, Ентоні Нестримний світ: як глобалізація перетворює наше життя / Ентоні Гіденс, К.: Альтерпрес, 2004. 100 с.
5. Глобальные трансформации: политика, экономика, культура; пер. с англ. / Д. Хелд, Д. Гольдблатт, Э. Макгрю, Дж. Пerratон. М.: Праксис, 2004. 576 с
6. Дарендорф, Ральф У пошуках нового устрою: Лекції на тему політики свободи у ХХІ ст./ Пер. з нім. А.Орган. К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2006.

Інтернет ресурси мережі Інтернет:

1. Політична соціологія: наукова електронна бібліотека. М. : Інтер-Плюс, 2000. URL : <http://sbiblio.com/biblio/archive/politsoc/1.aspx>
2. Соціологічні дослідження: наукова електронна М. : Інтер-Плюс, 2007. URL : <http://www.isras.ru/socis.html>, вільний.
3. Журнал соціології та соціальної антропології. 2008. URL : <http://www.soc.pu.ru/publications/jssa>.
4. Журнал Соціальна реальність. 2006 URL: http://socreal.fom.ru/?link=PAST_RELEASES.
5. Журнал «Соціологічні дослідження». 2005 URL: <http://socis.isras.ru>.
6. Bell Daniel. The End of Ideology (Conclusion). URL: <http://xroads.virginia.edu/~DRBR/bell-end.html>
7. Bernhagen P. Conceptual and Operational Problems in Identifying Political Power. Trinity College, Dublin, 2000. URL : http://www.tcd.ie/Political_Science/P.Bernhagen/Power.pdf
8. Закон України «Про політичні партії в Україні». URL : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2365-14>
9. Закон України «Про громадські об'єднання» URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4572-17>
10. Сайт Верховної Ради України. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>
11. Реєстр політичних партій. URL : <http://www.minjust.gov.ua/parties>
12. Бібліотеки та інформаційні центри України. URL : <http://www.nbu.gov.ua/portal/libukr.html>
13. Електронні бібліотеки. URL : <http://www.nbu.gov.ua/portal/books.html>